

Nr. 54.

§ 1. Eesti Vabariik oma geograafilise asendi ja territooriumi väikese sügavuse tõttu võib sõja korral ootamatult sattuda vaenlase õhukallaletungide ohtu. Õhurünnakute kahjude vältimiseks ja kõrvaldamiseks ei jätku üksi sõjaväe- ja politsei jõududest, vaid siin on tarvilik kogu elanikkonna kaasabi,

et ühiseil pingutusil tõkestada kahjude levikut. Seepärast on tarvis varakult organiseerida ja ette valmistada kodanikke õhukaitse-tegevusele ja teostada korraldustöid, milleta kodanlik õhukaitse pole mõeldav.

§ 2. Kodanlik õhukaitse korraldatakse kohuslikul alusel linnades, alevikkudes ja suurtööstusrajoonides, kui neis on 3.000 ja rohkem elanikku või kui nad ei asu raudteest otsejoones kaugemal kui 5 kilomeetrit. Raudtee administratiiv-piirkonnas korraldatakse kodanlik õhukaitse kogu riigi raudteevõrgu ulatuses.

Siseministril on õigus kokkuleppel Sõjavägede Juhatajaga teha erandeid käesoleva paragrahvi eeskirjadest.

Sõja korral on Sõjavägede Ülemjuhatajal õigus teha KÕ korraldamine kohuslikuks kogu riigi territooriumi ulatuses või selle üksikuis osades.

§ 3. Kodanlik õhukaitse jaotatakse oma korraldamise ja teostamise iseloomult:

- 1) riigi- ja omavalitsusasutiste ning -ettevõtete ja eraasutiste ning -ettevõtete KÕ-ks,
- 2) kodanike üldiseks KÕ-ks,
- 3) kodanike endakaitseks.

§ 4. Riigi- ja omavalitsusasutised ning -ettevõtted ja eraasutised ning -ettevõtted jaotatakse KÕ ülesannete iseloomult kahte liiki:

I liik — asutised ja ettevõtted, kes peavad jätkama oma tegevust õhurünnaku ajal või kohe pärast õhurünnakut,

II liik — kõik asutised ja ettevõtted, kes ei kuulu I liiki.

I liigi asutised ja ettevõtted määrab kindlaks Siseminister, arvestades Sõjavägede Juhataja seisukohti.

§ 5. Asutised ja ettevõtted, kes kuuluvad I liiki ja asuvad käesoleva üldkava § 2 tähendatud piires, korraldavad oma kodanlikku õhukaitset vaatamata nende isikliku koosseisu suurusele.

II liiki kuuluvad asutised ja ettevõtted korraldavad oma kodanlikku õhukaitset, kui asutises, ettevõttes või tööstuses töötab vähemalt 100 isikut. Erandeid võib teha Siseminister.

§ 6. Elamute omanikud, kelle majad asetsevad KÕ korraldamise piires (§ 2), peavad korraldama oma majade kodanlikku õhukaitset Siseministri poolt antud määruste kohaselt. Neis piires asetsevate tulekindlast materjalist elamute omanikud, samuti vähemalt tulekindlate kapitaalseintega elamute omanikud on kohustatud sisse seadma oma maja elanikkonna tarvis maja ehituskonstruksiooni kohaselt kas gaasivarjendi või gaasikindla ruumi, kui majas on vähemalt kokku 25 elutuba või äri-, ettevõtte- või asutiseruumi, kusjuures asutise-, ettevõtte- või äriruumil 15 m² põrandapinda arvatakse üheks toaks. Gaasivarjendi ja gaasikindla ruumi sisseseadmise kulusid ei kanna üürnikud; need kulud loetakse harilikeks remondikuludeks.

Käesoleva paragrahvi eelmises lõikes tähendatud piires ja sama lõike kohaste uute tulekindlast materjalist elamute püstitamisel, milles kokku vähemalt 25 elutuba või äri-, ettevõtte- või asutiseruumi, peab ehitusprojektis olema ette nähtud gaasivarjend.

Gaasivarjendite ehitustingimused, ehitustähtajad ja järelevalvekord määratakse kindlaks gaasivarjendite ja gaasikindlate ruumide ehitusmäärustes, mis antakse Siseministri poolt kokkuleppel Teedeministriga.

2. peatükk.

Jõud.

§ 7. Jõududeks on kodanliku õhukaitse teostamisel:

- 1) riigi- ja omavalitsusasutiste ning -ettevõtete ja nende eraasutiste ning -ettevõtete teenistuses seisvad isikud kohuslikul alusel, missugustele asutistele ja ettevõtetele kodanliku õhukaitse korraldamine käesoleva üldkava alusel (§ 5) on Siseministri poolt sunduslikuks tehtud;
 - 2) Eesti Tuletõrje Korpus, Eesti Punane Rist, Kaitseliit ja teised organisatsioonid, kellele antakse ülesandeid KÕ seaduse ja käesoleva üldkava alusel ja korras;
 - 3) vabatahtlikud KÕ ühingud ja nende liit;
 - 4) majaelanikud, kes on vabad asutiste, ettevõtete või tööstuste KÕ kohuseist, oma maja KÕ teostamisel;
 - 5) KÕ seaduse § 12 alusel ja korras abiksnõutud kodanikud.
- KÕ kohustus kestab kodanikel 15.—60. eluaastani.

3. peatükk.

Organisatsioon ja juhtimine.

§ 8. Kodanlikku õhukaitset riigis, välja arvatud Sõjaministeerium ja sõjavägi, juhib Siseminister kas otseselt või Politseitalituse kaudu, arvestades Sõjavägede Juhataja seisukohti.

Kaitseseisukorra ajal, kui kodanlik õhukaitse allub Sõjavägede Ülemjuhatajale, toimub KÕ tegevuse juhtimise vahetõrje kohalike sõjaväevõimudega Sõjavägede Ülemjuhataja poolt määratud korras.

§ 9. Kodanliku õhukaitse korraldamiseks ja teostamiseks jaotatakse Eesti Vabariigi territoorium vastavalt politseiprefektuuride piirkondadele samanimelisteks KÕ ringkondadeks: Tallinna-Harju, Viru-Järva, Narva, Petseri-Võru, Viljandi-Pärnu, Lääne-Saare ja raudteede, välja arvatud Tartu-Valga prefektuuri piirkond, mis jaguneb kaheks — Tartu ja Valga KÕ ringkonnaks, vastavalt samanimeliste maakondade piiridele.

KÕ ringkonna juhiks on prefekt; Valga KÕ ringkonnas — Valga politseijaoskonna komissar.

KÕ ringkonna juhid alluvad kodanliku õhukaitse korraldamise alal kodanliku õhukaitse ja tuletõrje juhatajale.

§ 10. KÕ ringkonnad jagunevad vastavalt politseijaoskondade piirkondadele kodanliku õhukaitse jaoskondadeks.

KÕ jaoskonna juhiks on politseijaoskonna komissar.

§ 11. Kui linna administratiiv-piirkonnas on 2 või rohkem KÕ jaoskondi, siis moodustavad nad koos vastava linna nimelise KÕ piirkonna.

KÕ piirkonna juhiks on kohalik kõrgem politseijuht.

§ 12. KÕ jaoskond jaguneb KÕ rajoonideks, mille juhid ja piirid määratakse kindlaks KÕ jaoskonna kavades, kokkuleppel sõjaväevõimudega, pidades silmas kohalikke olusid ja vaenlase võimalikku tegevust.

§ 13. Raudtee administratiiv-piirkonna kodanlikku õhukaitset korraldab ja teostab Raudteetalituse direktor raudteepersonaaliga. Raudteede politseil on järelevalve õigus, mille ulatuse määrab kindlaks Siseminister kokkuleppel Teedeministriga.

4. peatükk.

Nõukogu ja komisjonid.

§ 14. Kodanliku Õhukaitse Nõukogu (KÕN) koosseisu kinnitab kolmeks aastaks Vabariigi Valitsus Siseministri ettepanekul vastava ministri, omavalitsuste liitude esimeeste, kutsealaste omavalitsuste esimeeste või keskoorganisatsiooni juhatuse poolt nimetatud esindajaist ühes esindaja alalise asetäitjaga. Nõukogu tegevusaasta ühtub riigi eelarveaastaga.

Nõukogu koosseisu kuuluvad:

- 1) Siseministeeriumist: Politseitalituse direktor — nõukogu esimehena ja kodanliku õhukaitse ja tuletõrje juhataja — nõukogu abiesimehena;
- 2) Sõjaministeeriumi esindaja;
- 3) Teedeministeeriumi esindaja;
- 4) Majandusministeeriumi esindaja;
- 5) Haridusministeeriumi esindaja;
- 6) Sotsiaalministeeriumi esindaja;
- 7) Sõjavägede Staabi esindaja;
- 8) Kaitseliidu esindaja;
- 9) Eesti Linnadeliidu esindaja;
- 10) Eesti Maaomavalitsuste Liidu esindaja;
- 11) Eesti Punase Risti esindaja;
- 12) Vabatahtliku Kodanliku Õhukaitse Liidu esindaja;
- 13) Kaubandus-Tööstuskoja esindaja;
- 14) Majaomanikkude Koja esindaja;
- 15) Arstide Koja esindaja;
- 16) Insenerikoja esindaja;
- 17) Rohuteadlaste Koja esindaja.

§ 15. Nõukogu ülesandeks on eriti:

- 1) kodanliku õhukaitse alal uute põhimõtete püstitamine;
- 2) järgneva aasta kodanliku õhukaitse tööde ulatuse kava ja aastaeelarve läbivaatamine ning heakskiitmine;
- 3) Siseministri poolt antud KÕ küsimuste ja toimetuste läbivaatamine ja seisukoha avaldamine;
- 4) seltskondlike organisatsioonide ja rahva laiemate hulkade kaastömbamine kodanliku õhukaitse tegevusele;
- 5) seltskonnalt tuluallikate soetamine kodanliku õhukaitse toetamiseks.

§ 16. Kodanliku õhukaitse komisjonid kutsutakse ellu tarviduse järgi linnades, alevikkudes ja suurtööstusrajoonides, kus korraldatakse kodanlikku õhukaitset. Komisjoni koosseisu kuuluvad peale kohaliku kõrgema KÕ juhi, kes on ühtlasi KÕ komisjoni esimees, ja kohaliku omavalitsuse esindaja, kes on KÕ komisjoni abiesimees, liikmetena kohaliku sõjaväe-, kaitseliidu- ja tuletõrjeüksuse, Punase Risti ja nende organisatsioonide, asutiste, ettevõtete ja tööstuste esindajad, millised on seoses KÕ korraldamisega.

KÕ komisjoni koosseisu ja kestuse määrab Siseminister KÕ ringkonna juhi ettepanekul. Komisjoni ülesanded määratakse kindlaks Siseministri poolt antava KÕ juhendiga.

Kodanliku Õhukaitse Nõukogu ja KÕ komisjonid kutsutakse kokku nende esimeeste poolt tarviduse järgi. Nõukogu ja komisjoni liikmeile ei maksta istungite eest tasu.

KÕ Nõukogu kodukorra kinnitab Siseminister, KÕ komisjoni kodukorra — kodanliku õhukaitse ja tuletõrje juhataja.

5. peatükk.

Kavad.

§ 17. KÕ ringkondade, piirkondade ja jaoskondade KÕ kavad töötavad välja ringkondade, piirkondade ja jaoskondade juhid Siseministri poolt antud juhtnõuõride järgi, ära kuulates kohaliku omavalitsuse arvamused ja arvestades kohalike sõjaväevõimude nõudeid ja seisukohti.

KÕ ringkondade ja piirkondade kavad kinnitab Siseminister, KÕ jaoskondade kavad — kodanliku õhukaitse ja tuletõrje juhataja.

§ 18. Raudtee KÕ ringkonna kava töötab välja Raudteetalituse direktor. Kava kinnitab Teedeminister, arvestades Siseministri ja Sõjavägede juhataja seisukohti.

§ 19. Asutiste ja ettevõtete KÕ kavad töötavad välja asutiste ja ettevõtete juhatajad Siseministri poolt antud üldiste juhtnõuõride järgi. Kavad esitatakse asutiste ja ettevõtete juhatajate poolt kohaliku KÕ jaoskonna juhi kaudu kinnitamiseks KÕ ringkonna juhile.

§ 20. Käesoleva üldkava § 2 tähendatud linnade, alevikkude ja suurtööstusrajoonide kodanike ja tähtsamate materiaalsete varade evakuatsiooni kavad, samuti ohtlikust piirkonnast õhukallaletungi ajaks kodanike ajutise lahkumise kavad töötavad välja KÕ ringkondade juhid, ära kuulates kohaliku omavalitsuse arvamuse ja arvestades kohalike sõjaväevõimude seisukohti.

Kavad kinnitab Siseminister, arvestades Sõjavägede Juhataja seisukohti.

§ 21. Järelevalve KÕ korralduse teostamise ja kavade täitmise üle kuulub KÕ juhtidele.

6. peatükk.

Ülesannete jaotus.

§ 22. Ministeeriumid korraldavad ja teostavad kodanlikku õhukaitset oma keskasutiste juures ja neile alluvates asutistes ja ettevõtteis, mis asuvad neis kohtades, kus käesoleva üldkava (§ 2) alusel on ette nähtud KÕ korraldamine.

§ 23. Omavalitsuste ülesandeks § 2 tähendatud kohtades on:

- 1) korraldada ja teostada kodanlikku õhukaitset neile alluvais asutistes ja ettevõtteis;
- 2) korraldada ja teostada kodanike üldist KÕ;
- 3) kutsuda ellu vabatahtlikke KÕ ühinguid;
- 4) anda nõu ja teostada järelevalvet kodanike omakaitse korraldamisel.

§ 24. Vabatahtlike kodanliku õhukaitse ühingute ja nende liidu ülesandeks on abiks olla omavalitsustele kodanike üldise KÕ korraldamisel, eriti aga:

- 1) selgitada kodanikele nõudeid, mis on vajalikud täita, et vältida ja pehmendada õhukallaletungi läbi tekkivaid kahjusid;
- 2) organiseerida ja korraldada kodanike KÕ väljaõpet;
- 3) abistada KÕ varustise levitamist kodanikele;
- 4) moodustada KÕ rakendus- ja tegevkonddi abiks riigi- ja omavalitsusasutistele kodanike üldise KÕ teostamiseks.

§ 25. Eesti Tuletõrje Korpuse ülesandeks on:

- 1) valmistada ette oma allüksusi tegutsemiseks õhurünnaku tagajärjel tekkinud üksikute tulepesade kui ka massiliste kahjutulede kustutamiseks gaasiohu olukorras;
- 2) organiseerida, täiendada ja varustada oma üksusi eriti degaseerimis-, remont- ja päästetööde teostamiseks ning korra ja julgeoleku säilitamiseks kodanike üldises KÕ teenistuses;
- 3) korraldada tuletõrjeabinõude hajutamist õhurünnakute puhuks.

§ 26. Eesti Punase Risti ülesandeks on korraldada KÕ sanitaarala koos omavalitsustega kodanike üldiseks abistamiseks õhurünnakute korral, selleks:

- 1) organiseerides sanitaartegevkondi ja esmaabiandmist kannatanuile;
- 2) korraldades haigete transporti;
- 3) aidates omavalitsustele kaasa kollektiiv-sanitaarabiandmise punktide ja ajutiste haiglate sisseseadmisel, kusjuures omavalitsus muretseb ruumid ja statsionaarse sisustuse, Punane Rist annab medikamendid ja arstliku personaali;
- 4) andes kodanikele esmaabi juhtnõore õhurünnakute puhuks.

§ 27. Kaitseliidu ülesandeks on eriti — moodustada oma liikmeid, kes ei kuulu mobilisatsiooni alla, korrapidajate-üksusi abiks välispolitseile korra ja julgeoleku säilitamiseks õhurünnaku korral.

§ 28. Naiskodukaitse ülesandeks on abistada:

- 1) Eesti Punast Risti esmaabi korraldamisel ja teostamisel ning
- 2) omavalitsusi ühistoitlustamise organiseerimisel ja teostamisel asulates (linn, alevik, suurtööstusrajoon) kui ka evakueerimispaigus.

§ 29. Noorte-organisatsioonid, nagu noorkotkad, skaudid jt. abistavad oma liikmetega, alates 15. eluaastast, KÕ tegevkondi, eriti sidevaatlusteenistuse pidamisel asulates.

§ 30. Elamu kodanliku õhukaitset korraldab ja teostab majaomanik või valitseja, keda on kohustatud abistama majaomaniku või valitseja korraldusel majas elunevad isikud (§ 7, p. 4 ja 5).

§ 31. Õhuvaatlusteenistust ja õhualarmi kodanikele korraldab, juhib ja teostab kodanlik õhukaitse erikavade alusel, mis koostatakse kokkuleppel sõjaväevõimudega.

7. peatükk.

Avalikud gaasivarjendid ja kollektiiv-abiandmise punktid.

§ 32. Iga KÕ rajooni piirkonnas (§ 12) peab olema avalikke gaasivarjendeid vähemalt 70 inimese mahutamiseks.

Avalikud gaasivarjendid on ette nähtud kodanikele, kes oma ülesannete täitmise iseloomult ei saa õhurünnaku piirkonnast eemalduda või kes juhuslikult on sattunud hädahupiirkonda.

§ 33. Igas linnas, alevikus ja suurtööstusrajoonis, kus käesoleva üldkavaga (§ 2) on ette nähtud KÕ korraldamine, peab olema vähemalt:

- 1) kaks kollektiiv-sanitaarabiandmise punkti; linnades, kus rohkem kui 30.000 elaniku, peab olema iga järgmise 30.000 elaniku kohta üks kollektiiv-sanitaarabiandmise punkt;
- 2) üks kollektiiv-veterinaarabiandmise punkt; üks materiaalsete varade degaseerimise punkt.

§ 34. Avalikud gaasivarjendid, kollektiiv-abiandmise ja degaseerimispunktid ehitavad ja korraldavad kohalikud omavalitsused Siseministri poolt määratud tähtaegadeks ja tema poolt antud määruste nõuete kohaselt.

8. peatükk.

Moondamine.

§ 35. Kõikjal, kus tuleb korraldamisele kodanlik õhukaitse, korraldatakse ja teostatakse moondamist õhuvaenlase vastu.

Siseministril on õigus öine tulede kustutamine kohuslikuks teha kogu riigiterritooriumi ulatuses või selle üksikuis osades.

§ 36. Moondamise korraldamise ja teostamise üksikasjad määratakse kindlaks Siseministri määrusega, mis antud kokkuleppel Sõjavägede Juhatajaga ja Teedeministriga.

9. peatükk.

Varustamine.

§ 37. Kodanliku õhukaitse tarvete valmistamist organiseerib Siseministeerium.

§ 38. KÕ varustise levitamist kodanikele omavalitsuste piirkondades korraldavad kohalikud omavalitsused.

§ 39. Uue KÕ varustise, välja arvatud Sõjaministeeriumi Arsenali kontrollmärkidega varustatud esemed, ja juba tarvitusel olnud KÕ varustise kontrollimist ja vastavate märkidega varustamist korraldab Siseministeerium.

§ 40. Kohustusliku kodanliku õhukaitse tegevkondate varustamine KÕ vahenditega toimub nende asutiste, ettevõtete ja elamute omanike poolt ja kulul, mille kaitseks KÕ teostatakse.

§ 41. Vabatahtlike KÕ ühingute tegevkondi varustab ühing oma sissetulekuist.

§ 42. Väljaspool KÕ tegevkondi seisvate kodanike varustamine toimub kodanike eneste soovil ja kulul.

10. peatükk.

Väljaõpe.

§ 43. KÕ väljaõpet korraldatakse Siseministri poolt antud eeskirjade kohaselt.

§ 44. KÕ väljaõppe teostamiseks:

- 1) valmistatakse ette KÕ instruktoreid;
- 2) korraldatakse kursusi ja õppepäevi KÕ juhtidele, KÕ tegelastele ja kodanikele;
- 3) korraldatakse avalikke ettekandeid, demonstratsioone, näitusi, raadioettekandeid jne.;
- 4) avaldatakse selgituskirjutisi ajakirjanduses ja antakse välja KÕ käsi- raamatuid ja vastavasisulisi lendlehti;
- 5) korraldatakse KÕ manöövreid, harjutusi jne.

§ 45. KÕ väljaõppest osavõtmine on sunduslik kõigile kodanikele, kes kuuluvad kodanlikku õhukaitseks kohuslikul alusel. KÕ õpetust antakse tasuta.

Väljaõpe toimub asutiste ja ettevõtete (§ 5) juhatajate algatusel ja korraldusel.

§ 46. Noorsoo ettevalmistamine KÕ alal teostub koolide kaudu. KÕ õppekava koolidele koostab Haridusministeerium kokkuleppel Sise-, Sotsiaal- ja Sõjaministriga.

KÕ õpetajate ettevalmistamist korraldab Haridusministeerium.

11. peatükk.

Lõppeeskirjad.

§ 47. Kodanliku õhukaitse korraldamise üksikasjad määratakse kindlaks Siseministri poolt antava kodanliku õhukaitse juhendiga ja KÕ seaduse § 24 alusel antavate määrustega ja ettekirjutistega.

II.

Käesolev üldkava jõustub avaldamisega.

Tallinnas, 1. juunil 1938.

K. Päts

Vabariigi President.

K. Eenpalu
Peaminister.Rich. Veermaa
Siseminister.**509. Vabariigi Valitsuse otsus 1. juunist 1938.**

Vabariigi Valitsuse otsust 21. jaanuarist 1938 (RT 1938, 10, 70) juurdemaksude asjus väljaveetavale juustule täiendatakse järgnevate lõigetega:

Juurdemakse Põhja-Ameerika Ühendriigesse väljaveetud juustule ei teostata.

Põllutööministrile jätta õigus teha korraldusi üksikutele välisturgudele eksporditava juustu kvaliteedi ja koguse kohta.

Peaminister K. Eenpalu.

Põllutööminister A. Tupits.

Riigisekretär K. Terras.

510. Sõjaväelaste pensioni seaduse alusel toimetatud arstlikkude läbivaatuste eest tasumaksmise määrus.

Antud Vabariigi Valitsuse poolt 1. juunil 1938.

Alus: Sõjaväelaste pensioni seaduse (RT 1936, 97, 772; 1938, 39, 362) § 108 ja 116.

I.

§ 1. Käesoleva määruse järgi makstakse tasu Sõjaväelaste pensioni seaduse alusel pensioninõudmiste lahendamiseks toimetatud arstlikkudest läbivaatustest osavõtmise eest Sõjaväeteenistuse Peakomisjoni liikmetele ja protokollijale, samuti Sõjaväelaste pensioni seaduse § 101 loendatud komisjonide hääleõiguslikkudele liikmetele.

§ 2. Paragrahvis 1 tähendatud isikutele makstakse iga komisjoni koosoleku eest, mis on kestnud vähemalt kaks ja pool tundi, tasu järgmiselt:

- 1) Sõjaväeteenistuse Peakomisjoni esimehele. Kr. 8.—
- 2) Sõjaväe Keskhaigla arstliku komisjoni esimehele ja Sõjaväeteenistuse Peakomisjoni liikmetele ja protokollijale . . Kr. 7.—

- 3) Sõjaväelaste pensioni seaduse § 101 tähendatud komisjoni esimeestele, välja arvatud Sõjaväe Kesksaigla arstliku komisjoni esimees Kr. 6.—
- 4) Sõjaväelaste pensioni seaduse § 101 tähendatud komisjonide hääleõiguslikele liikmetele Kr. 5.—

§ 3. Komisjonide koosolekud kestusega alla kahe ja poole tunni ei kuulu tasu alla üksikult. Nende kestused liidetakse ja makstakse tasu paragrahvis 2 ettenähtud määral iga liitmisel saadud kolme ja poole tunni eest.

§ 4. Kui Sõjaväelaste pensioni seaduse § 116 põhjal arst, kes on käesoleva määruse § 1 tähendatud komisjoni liige, toimetab läbivaatust isiku asukohas, makstakse temale tasu läbivaatuse ja vastava akti koostamise eest kr. 2.50 isikult.

§ 5. Kui § 1 tähendatud komisjonide esimees või liige täidab komisjonis üheaegselt ka mõnda teist ülesannet, siis makstakse temale tasu ainult ühe ülesande täitmise eest.

§ 6. Sõjaväelaste pensioni seaduse § 116 põhjal isiku asukohas läbivaatust toimetavale arstile makstakse sõidu- ja päevaraha.

Sõiduraha makstakse hobustega, autoga või omnibustel sõitude puhul tegelikkude kulude suuruses, kuid mitte üle 25 senti kilomeetri eest, laeval I kl. ja raudteel II kl. tariifi järgi, tarbekorral ühes platskaardiga.

Päevaraha makstakse sõidu puhul kaugusega kuni 5 km § 1 tähendatud komisjonide arstile kr. 4.— ja sõjaväe või omavalitsuse arstile, kes ei saa tasu käesoleva määruse § 4 järgi, — kr. 6.—. Kauguse puhul üle 5 km need päevarahad suurenevad iga sõidetud kauguskilomeetrilt, mis on üle 5 km, — 25 senti.

§ 7. Paragrahvides 1—6 näidatud tasud makstakse pensioni kapitalist Sotsiaalministri poolt määratud korras.

II.

Käesolev määrus jõustub avaldamisega. Samast ajast kaotab kehtivuse Vabariigi Valitsuse otsus 22. aprillist 1937 (RT 1937, 18, 146).

Peaminister K. Eenpalu.

Sõjaminister kindral-leitnant P. Lill.

Riigisekretär K. Terras.

511. Juhendid Laevandusettevõtteis erireservide moodustamise määruse elluviimiseks.

Antud Majandusministri poolt 31. mail 1938.

Alus: Laevandusettevõtteis erireservide moodustamise määruse § 10 (RT 1938, 37, 340).

§ 1. Laevaomanikud või -osanikud, kes soovivad kasutada Laevandusettevõtteis erireservide moodustamise määruises ettenähtud soodustusi tulumaksu alal, esitavad Majandusministrile sellekohase palve Maksude Talituse kaudu. Palved esitavad füüsilised isikud hiljemalt 1. maiks ja juriidilised isikud hiljemalt 15. maiks; need viimastest, kelle peakoosolekud selleks ajaks pidamata, esitavad palved kahe nädala jooksul arvates peakoosoleku päevast. Palves tähendatakse, millised laevad (laevade nimed) ja kui suurtes osades

kuuluvad palveavaldajale, laevade pidamisest saadud tulu ja erireservi kantava summa suurus ning disponendi nimi ja perekonnanimi või nimetus ning elu- või asukoht. Palvele lisandatakse aruanne laevade pidamisest saadud tulude üle ja vastava maksuinspektori tõendis selle kohta, et palveavaldajal tulu kindlakstegemiseks laevandusest on olemas maksustamisel vastuvõetav raamatupidamine. Kui palveavaldajaks on juriidiline isik (määruse § 2), siis lisandatakse palvele veel ärakiri peakoosoleku otsusest (protokollist) summade erireservi arvamise kohta.

§ 2. Eelmises paragrahvis tähendatud isikud, kellele Majandusminister on andnud nõusoleku erireservide moodustamiseks, teatavad nõusoleku saamisest ühe nädala jooksul, arvates nõusoleku kättesaamise päevast, sellele maksuinspektorile, kellele nad esitasid oma eelmise aasta tuluteadaande.

Ühtlasi nad deponeerivad hiljemalt 1. juuniks a.-s. Krediit Panka või mõnda selle osakonda: füüsilised isikud 25% ja juriidilised isikud 20% erireservi kanda lubatud summast või esitavad selle summa kohta sama panga garantii. Summad deponeeritakse tingimusega, et nende vabastamist võib pank toimetada ainult Maksude Talituse kirjalikul nõusolekul. Deponeeritava summa paigutamise viisi (jooksev, hoiu või muu säärane arve) valib deponeerija või esitab selle summa kohta Maksude Talitusele vastuvõetavaks tunnustatud kindlustuse või panga kirja summade Maksude Talituse korralduses pidamise kohta. Deponeerimisest teatatakse Maksude Talitusele panga teate esitamisega.

§ 3. Erireservi kantava summa suurus ei või ületada 30% laeva-pidamisest saadud tulust. Viimase all mõistetakse vastavat kommertskašu, peale survey-remondi kulude ja amortisatsiooni arvestamist.

§ 4. Erireservi kantud summasid võib määruse § 4 ettenähtud otstarbeks kasutada ainult Majandusministri igakordsel loal. Sealjuures võib põhjendatud juhtudel arvata laeva soetamiskuludeks ka laevale pärast ostmist kodumaal tehtud esimese remondi kulud.

§ 5. Laeva või selle osa omandamise kohta tuleb esitada Maksude Talitusele tõendused (ostu-müügilepingu ärakiri, Veeteede Talituse tunnistus jne.), millised peavad sisaldama andmeid laeva päritolu, ehituse aja, liigi, endise ja praeguse nime, ostu- ja soetushinna, tasutud ja võlgujäänud summade, osade suuruse, Eesti lipu alla toomise, klassitamise ja muude vajalikuks osuvate asjaolude kohta. Samuti tuleb omandatud laeva kohta esitada sõidukõlvulisuse tunnistus. Nimetatud andmed esitavad osanikud eraldi või ühiselt disponentide kaudu.

§ 6. Laev tuleb rakendada sõitudeks Eesti lipu all vähemalt kolmeks aastaks. Enne seda tähtpäeva müüdnud laeva omandamiseks kasutatud erireservi summad maksustatakse määruse § 7 korras, arvatud välja juhud, mis on tingitud vääramatu jõust, või millede kohta teeb erandi Majandusminister.

Samas korras maksustatakse reserveeritud summad ka siis, kui maksukohuslasel ei ole mõnel aastal korrapäraseid raamatuid peetud.

§ 7. Võimaliku tulumaksu kindlustamiseks deponeeritud summad makstakse tagasi ajalises järjekorras pärast reserveeritud summade määruse § 4 korras ärakasutamist.

Laeva sõidus pidamise kindlustamiseks eelmises (6) paragrahvis tähendatud aja jooksul kantakse deponeeritud summa tagasimaksmisel keelumärge

vastava laeva või selle osa kinnistusregistrisse. Keelumärge kustutatakse Maksude Talituse igakordsel loal.

Deponeeritud summade kohta peab arveid Maksude Talitus.

Majandusminister L. Sepp.

Maksude Talituse direktor H. Kukk.

512. Majandusministeeriumi vabateenijate koosseisu mää- ruse muutmise määrus.

Antud Majandusministri poolt 31. mail 1938.

Alus: Riigiteenijate tasude seaduse § 5 (RT 1935, 31, 262).

§ 1. Majandusministeeriumi vabateenijate koosseisu määrus (RT 1937, 83, 686) muudetakse, arvates 1. juunist 1938 järgmiselt:

Teenistuskoha nimetus	I rajoon		II rajoon		Täiendused
	Arv	Kuupalk Kr.	Arv	Kuupalk Kr.	
Koosseisust kustutatakse:					
Üldosakond.					
Masinakirjutaja-korrespon-					
dent	3	70.—	—	—	
Masinakirjutaja	1	62.—	—	—	
Ekspeditsiooniametnik . .	1	70.—	—	—	
Maksu- ja Tolli-					
peakomiteed.					
Masinakirjutaja	1	67.—	—	—	
Maksude Talitus.					
A. Keskasutis.					
Arveametnik	1	70.—	—	—	Tasud, lasteabi- raha ja haiguse- kindlustuse ku- lud kaetakse Rahvamajandu- se elustamise fondist
Vanem kantseleiametnik .	6	67.—	—	—	
Kantseleiametnik	6	62.—	—	—	
Käskjalg	1	62.—	—	—	
Arveametnik	1	70.—	—	—	
Vanem kantseleiametnik .	1	67.—	—	—	
Kantseleiametnik	1	62.—	—	—	
B. Asutised kohtadel.					
Tollivalvurite vanem . . .	1	75.—	—	—	
Tollivalvur	5	62.—	1	61.—	
Rahandusosakond.					
1) Elarve büroo.					
Kontrollametnik	1	75.—	—	—	
Kantseleiametnik	1	62.—	—	—	
2) Laenude büroo.					
Kantseleiametnik	1	62.—	—	—	

Teenistuskoha nimetus	I rajoon		II rajoon		Täiendused
	Arv	Kuupalk Kr.	Arv	Kuupalk Kr.	
Kaubandusosakond.					
1) Kaubandusamet.					
Vanem kantseleiametnik .	2	67.—	—	—	
Tööstusosakond.					
1) Tööstusamet.					
Noorem assistent	1	110.—	—	—	
Koosseisu täiendatakse:					
Üldosakond.					
Käsitlusametnik	1	155.—	—	—	
Korrespondent-masinakirjutaja	4	75.—	—	—	
Registraator	1	75.—	—	—	
Maksu- ja Tolli-peakomiteed.					
Masinakirjutaja	1	70.—	—	—	
Kantseleiametnik	1	62.—	—	—	Tasud, lasteabi- raha ja haigus- kindlustuskulud kaetakse Rahva- majanduse elus- tamise fondist
Maksude Talitus.					
A. Keskasutis.					
1. Tolliasjade büroo.					
Vanem kantseleiametnik .	1	67.—	—	—	
Kantseleiametnik	1	62.—	—	—	
2. Aktsiiasjade büroo.					
Laborant	1	170.—	—	—	
Arveametnik	1	70.—	—	—	
Vanem kantseleiametnik .	2	67.—	—	—	
Kantseleiametnik	1	62.—	—	—	
3. Otsemaksude büroo.					
Vanem kantseleiametnik .	3	67.—	—	—	
Kantseleiametnik	5	62.—	—	—	
Arveametnik	1	70.—	—	—	
Vanem kantseleiametnik .	1	67.—	—	—	Tasud, lasteabi- raha ja haigus- kindlustuskulud kaetakse Rahva- majanduse elus- tamise fondist
Kantseleiametnik	1	62.—	—	—	
B. Asutised kohtadel.					
Tollivalvurite vanem . . .	1	80.—	—	—	
Vanem korraldaja tolli- valvur	4	75.—	—	—	
Vanem tollivalvur	—	—	1	66.—	

Teenistuskoha nimetus	I rajoon		II rajoon		Täiendused
	Arv	Kuupalk Kr.	Arv	Kuupalk Kr.	
Rahandusosakond.					
1) Eelarve büroo.					
Asjaajaja	1	80.—	—	—	
Vanem kantseleiametnik .	1	67.—	—	—	
2) Laenude büroo.					
Vanem kantseleiametnik .	1	67.—	—	—	
Kaubandusosakond.					
1) Kaubandusamet.					
Kontrollametnik	2	75.—	—	—	
Tööstusosakond.					
1) Tööstusamet.					
Tööstuskontrolör	1	140.—	—	—	
2) Mäeamet.					
Geoloogilise Komitee geoloog	1	260.—	—	—	Tasud, lasteabi- raha ja haigus- kindlustuskulud tasutakse Töös- tusosakonna Maapõuevarade uurimise kredii- dist

Majandusminister L. Sepp.
Üldosakonna direktor A. Kits.

513. Põllutööministeeriumi ametnikkude koosseisus ametikohtade ühest elukalliduse rajoonist teise üleviimise määrus.

Antud Põllutööministri poolt kokkuleppel Majandusministriga 3. juunil 1938.
Alus: Riigiasutiste ametnikkude koosseisu seaduse (RT 1937, 83, 680) § 2.

I.

Riigiasutiste ametnikkude koosseisu seaduses ettenähtud Riigimetsade Talituse koosseisus viia üle ühest elukalliduse rajoonist teise järgmine ametikoht:

B. Esindused kohtadel.

Üks asjaajaja I järgu ametikoht XXV palgaastmes viia teisest rajoonist esimesse.

II.

Käesolevat määrust kohaldatakse arvates 1. aprillist 1935.

Põllutööminister A. Tupits.

Riigimetsade Talituse direktor J. Luik.

514. Välisministeeriumi vabateenijate koosseisu määrus.

Antud Välisministri poolt kokkuleppel Majandusministriga 21. mail 1938.

A l u s : Riigiteenijate tasude seaduse § 5 (RT 1935, 31, 262).

I.

Välisministeeriumi vabateenijate koosseis pannakse kehtima järgmiselt:

Teenistuskoha nimetus	I rajoon		II rajoon		Täiendused
	Arv	Kuupalk Kr.	Arv	Kuupalk Kr.	
A. Keskasutis.					
Pressereferent	1	185	—	—	Korter, küte, valgustus Kahele korter, küte, valgustus Korter, küte, valgustus „ „
Kandidaat	3	100	—	—	
Autojuht	1	100	—	—	
Käskjalg	3	62	—	—	
Uksehoidja	1	62	—	—	
Kütja	1	62	—	—	
Majahoidja	2	62	—	—	„
Keskasutis	12				
	Arv	Kuupalk Kr.	Täiendused		
B. Välisesindused.					
Balkan.					
Käskjalg	1	150			
Berliin.					
Majahoidja	1	250	Korter, küte, valgustus		
Käskjalg	1	200			
Helsingi.					
Ametnik	1	225			
Majahoidja-kütja	1	150	Korter, küte, valgustus		
Käskjalg	1	100			
London.					
Tõlk-korrespondent	1	400			
Majahoidja	1	275	Korter, küte, valgustus		
Käskjalg	1	250			
Moskva.					
Autojuht	1	200	Korter, küte, valgustus		
Majahoidja-kütja	1	200			„
Uksehoidja	1	150			„
Pariis.					
Tõlk-korrespondent	1	130			
Majahoidja-kütja	1	200	Korter, küte, valgustus		
Uksehoidja	1	200			„

	Arv	Kuupalk Kr.	Täiendused
Riia.			
Käskjalg	1	120	Korter, küte, valgustus
Majahoidja	1	100	,
Varssav.			
Tõlk-korrespondent . . .	1	230	
Käskjalg	1	140	
Välisesindused	19		
Välisministeerium	31		

II.

Käesolevat määrust kohaldatakse alates 1. aprillist 1938. Samast ajast kaotab kehtivuse Välisministeeriumi vabateenijate koosseisu määrus (RT 1937, 59, 526; 1937, 74, 626; 1937, 83, 692).

Tallinnas, 24. mail 1938.

Välisminister K. Selter.

515. Peaministri ja Riigikantselei vabateenijate koosseisu täiendamise määrus.

Antud Riigisekretäri poolt kokkuleppel Majandusministriga 2. juunil 1938.

Alus: Riigiteenijate tasude seaduse § 5 (RT 1935, 31).

§ 1. Peaministri ja Riigikantselei vabateenijate koosseisu täiendatakse järgmiselt:

Teenistuskoha nimetus	I rajoon		II rajoon		Täiendused
	Arv	Kuupalk Kr.	Arv	Kuupalk Kr.	
I. Peaminister.					
Riikliku Propaganda Talituse kantselei juhataja .	1	200	—	—	Tasu makstakse Peaministri korraliste kulude eelarves ettenähtud § 90 alt

§ 2. Käesolevat määrust kohaldatakse alates 1. maist 1938.

Tallinnas, 2. juunil 1938.

Riigisekretär K. Terras.

516. Siseministri otsus nr. 1126-a.

3. juunil 1938.

Vaadanud läbi Sõjavägede Staabi kirja 2. juunist s. a. nr. 6-V ja arvesse võttes, et reservlaste tegelikku sõjaväeteenistusse õppustele kutsumise päeval 8. juunil s. a. ja õppustest vabastamise päeval 16. juunil s. a. korra alalhoidmise mõttes on tarvilik Ahja, Rasina ja Räpina valdade piires alkoholiste jookide müügi keeld maksma panna, Alkoholimüügi seaduse (RT 1935, 16, 154) § 4 põhjal

otsustasin:

alkoholiste jookide müük Ahja, Rasina ja Räpina valdade piires asuvates alkoholiste jookide müügikohtades sulgeda 8. ja 16. juunil 1938.

Siseministri eest ministri abi A. Tuulse.

Politseidirektor J. Sooman.

II.**517. Vabariigi Presidendi käskkiri nr. 23.**

Antud eriõigusel

1. juunil 1938.

Vabastan ametist Tallinna 6. jaoskonnakohtuniku Roman Bodisco omal palvel haiguse pärast.

Alus: Riigikohtu ettepanek 28. V 38 nr. 392.

K. Päts

Vabariigi President.

518. Vabariigi Presidendi käskkiri nr. 24.

28. mail 1938.

Kaitseseisukorra seaduse (RT 1938, 40, 365) § 11 põhjal panen Politseitalituse direktorile Sisekaitseülevaate võimu teostamise Kaitseseisukorra seaduse § 20 p. 1 ja 7 ulatuses.

K. Päts

Vabariigi President.

J. Laidoner

kindral-leitnant

Sõjavägede Ülemjuhataja.